

De prijs van dit Courant is door het geheele Koninkrijk...

De Inzendingen van Brieven, Advertentien, en Geschiedenissen...

De heer prins Frederik heeft, op den 10den dezer, des morgen ten acht ure, de tentoonstelling der voortbrengselen van nationale puerheid te Brussel bezigtigd.

De zaak is niet onmogelijk, hoewel de Courier des Pays-Bas, welke, in dit geval, en ook in dit geval alleen, enig geloof verdient, stellig derzelve aankomst te Mentz, op den 5den, dezer, aankondigt.

Wij lezen, in het begin der Nederlandsche Gedachten van heden, het volgende weinig geruststellende artikel:

De audientie, welke Z. M. gisteren te Brussel heeft gegeven, heeft, van des middags ten twaalf ure, tot laat in den avond geduurd. Vele ambtenaren en eene groote menigte lieden van alle rangen en klassen der maatschappij bevonden zich op dezelve.

Eene onwettige reeks van omwentelingen en oorlogen begint. De wereld is bij den aanvang der vorige Fransche revolutie in eene gelijksoortige, niet in eene gelijke crisis geweest.

Des avonds, is Z. M., gevolgd van prins Frederik der Nederlanden, van Brussel vertrokken en heden morgen omstreeks vijf ure door deze stad gekomen, zich naar het Loo begevend.

Zonder evenwel zoo duister de zaken te zien als de Nederlandsche Gedachten, kunnen wij niet ontkennen, dat er zich eene zorgelijke, zeer zorgelijke toekomst geopend heeft. Het is waar, het verniel en der Jesuiten-gestichten te Montrouge en te Saint-Acheul, het verbranden van het aartsbisshoppelijk paleis te Parijs, en niet andere diognostieken in het naburig Frankrijk, spellen het eene gedeelte der factie wel niet veel goeds, maar het andere des te meer, dat gedeelte, waarvan de Nederlandsche Gedachten, op hare volgende bladzijde van dat zelfde nummer, zegt:

Z. K. H. prins Frederik is echter eenigen tijd binnen deze stad gebleven en van het hotel de Klabers bij G. Verrept afgestapt.

Eene sekte, die geloof en gehoorzaamheid verwerpt, Europa reeds eenmaal omgekeerd heeft, en door de namen van vrijheid en verdraagzaamheid beschut, alle steunsels der herstelde maatschappijen weggenomen heeft, is tot nieuwen aanval gereed met het driekleurige oproerteeken in de hand.

Z. K. H. heeft, kort na dezelve aankomst, de Militaire Akademie met een bezoek vereerd en daarna, in den middag, deze stad weder verlaten, den weg naar de Gravenhage nemende.

Inmiddels zien wij, tot onze verwondering, dat de houding der groote mogendheden tot ons, welke ons, voor de goede zaak, het wenschelijkst voorkomt. Tot bijdrage daartoe strekke eene, door Z. M. den Koning van Pruissen, uitgevaardigde kabinets-orde, welke, op den 9den dezer, te Keulen, aan de bezetting is afgekonden.

Volgens de engelsche brieven van den 10den, had de tijding der omwenteling in Frankrijk groote vreugde onder de troepen te Algiers verwekt. De Generaal, Bourmont, had echter nog invloed genoeg gehad, om te beletten, dat zij, door, openlijke tekenen hare vreugde te kennen gaven, daar hij vreesde, dat de ironische voordeel daaruit konden trekken.

De laatste manoeuvres zullen op de te voren gezagde wijze geschieden. In Frankrijk voorgevallen gebeurtenissen, zullen, niet den geringsten invloed op dezelve hebben. Pruissen, bemoeit zich daarmede niet en omhelst des te minder de koninklijke partij, daar de koning van Frankrijk den op het Charter afgelegden eed niet mocht schenden en dat hij, herhaalde malen, van wege Pruissen, gewaarschuwd is geworden, wegens de onvermijdelijke gevolgen, welke uit eene staats-omwenteling (coup d'etat) zouden geboren worden. Dienvolgens zal er, in Pruissen, geen verblijf aan geene derzelve vlugtelingen worden verleend en zullen zij, die zich op pruisch gebied bevinden, hetzelfde binnen vier en twintig uren moeten verlaten.

Utrecht — 12den Augustus

Volgens een particulier bericht, is de prins de Polignac, als stad-gever en eerste minister van Karel X., vergezeld van Fransche opperofficieren, ontmoet tusschen Deventer en Groningen, zich naar laatstgemelde stad begevend, alwaar hij zich tijdelijk thans ophoudt. Vermoedelijk zal hij zich naar het Benthamische begeven, alwaar hij landgoederen bezit. Jammer, dat de prins de Polignac zich niet eenige dagen vroeger te Groningen bevonden heeft, om onze geëerbiedigde koning zich in die stad, behalve, aldus, door de ingezetenen met zoo veel hartelijkheid en liefswaardigheid te worden verwelkomd, en als een vader een huizezins in hun midden te worden gevestigd, dan in de omstandigheden, welke de tegenwoordige omstandigheden te maken.

(Utrechtsche Courant)

De luitenant-generaal des koninkrijks heeft heden de kroon onder den naam van Philippus I, en niet van Philippus VII, aangevaard, om de opvolging der kroon niet te doen voortduren. Zie hier een kort verhaal derzelve.

TROONSBESTIJGING VAN PHILIPPUS DEN EERSTEN. Reeds ten tien ure, bezette eene ontzagchelijke volmenigte de ingangen naar de Kamen der Afgevaardigden. Dezaal was op dezelfde wijze ingerigt en versierd als bij de opening der zitting. Vrij groote driekleurige vlaggen wapperden ter rechter en ter linkerzijde van den troon, aan welks rechterzijde scepter, zwaard en kroon op een kussen lagen; ter linkerzijde stond eene tafeltafel, op de onderteekeningen moesten geschieden. De tribunes waren vol van de leden van het korps diplomatiek, aanzienlijke lieden en prachtig gekleedde dames.

— Een van de handelshuis te Antwerpen gezonden brief meldt, dat de heeren de Potter, Tielemans, Barthels en de Nepe te

Daar waren meer dan 250 Afgevaardigden tegenwoordig. Negentig Pairs bezetten de banken ter rechter.

De groote deputatie, om den hertog te ontvangen, werd bij het lot aangewezen.

Ten twee uren trad de hertog van Orleans, van zijne beide zonen verzeld, de zaal binnen: zij namen plaats op drie voor den troon geplaatste zetels.

De hertog zeide: Mijne heeren de Afgevaardigden en Mijne heeren de Pairs, neem plaats. En terstond begon Mijneheer de president van de Kamer der Afgevaardigden, heb de goedheid van de verklaring der Verkozen Kamer te lezen.

De heer *Casimir Perrier* rijst op en leest met luider stemme de in de zitting der Kamer van den 11den zaterdag goedgekeurde akte; hij reikt die vervolgens aan den Prins over.

Daarna zeide de hertog tot den heer *Pasquier*: Mijneheer de president der Pairs, heb de goedheid van mij de akte van toetreding van de Kamer der Pairs te behandigen.

De hertog gaf die akte dan prijs over.

Mijneheer de hertog van Orleans, zeide vervolgens de lieutenant-generaal, met eene sterke en heldere stem, ik heb de verklaring van de Kamer der Afgevaardigden en de toetreding tot deze wet door de Kamer der Pairs met groote aandacht gelezen. Ik heb alle de uitdrukkingen er van bepeinsd en overwogen. Ik aanvaard zonder eenigen beperking of achterdenken de voorwaarden en verhoudingen welke deze verklaring bevat met den titel van koning der Franschen, die zij mij opdraagt. Ik ben bereid, de afgevaardigden te bevestigen.

Daarop zijn deze woorden uitgesproken of de kreet van *Leve de Koning! Leve Philippus de eerste!* door de gewelven der zaal doorend. De koning draagt zich en spreekt, de hand ten hemel heffende, den volgende eed uit:

Ik zweer in de tegenwoordigheid Gods, dat ik het Constitutioneel Charter, met alle de veranderingen en wijzigingen, in de verklaring van de Kamer der Afgevaardigden van den 11den uitgevaardigd, getrouwelijk zal nakomen, slechts volgens de wetten en volgens alle de wettelijke zinnen te zullen regeren, opgedragen, en mijnne zorgvuldigheid te zullen laten leiden, en mijnne zinnen te zullen volgen, alleen met inzicht van het belang van het volk en den roem der Franschen welke te zullen behouden.

De kreet van *Leve de Koning! Leve Philippus de eerste!* barst op nieuw in alle kanten der zaal uit.

De ministers *Mollet*, *Mortier* en *Oudinot*, die, de gehele plechtigheid gedurende, achter den troon gestaan hadden, namen de eed af en gingen naar de zijden van de zaal en hieven de handen op de hoogte van de kroon.

De koning nam de tafel, op welke de akte en een afschrift van de afgevaardigden lagen en ondertekende die. Vervolgens bekleedde hij den kroon en deed een aanspraak, in welke hij hoofdzakelijk zeide: dat hij diep doordrongen was van de gehele uitgestrektheid der pligten welke zijn eed hem opleggen en dat hij dezelve naar eene trouw, op welken de nationale mensche heeft geplaatst heeft, niet zou te hekleeden; dat de vrede wenschelijk is en dat de in het Charter aangenomen wijzigingen de veiligheid voor de toekomst waarborgen.

De koning, den 1den, des middags ten een ure, te Parijs aangekomen, hebde zijne familie, eveneens om 200 man, die van de koning afgevaardigd waren, bij zich. Niemand mocht de koning van de koning afgevaardigden plaatsen worden zelf, als zij doortrekt, uit bescherming, de driekleurige vlaggen en kokarden afgenomen. *Marmont* is aan het hoofd van den staf. Men vreesde, als de reis over Caen mogt loopen, voor diens leven.

Men verneemt, dat de prins *de Polignac* te Poitiers en de heer *d'Haussez* te Besençon gearresteerd zonder zijn.

De heer *Lacaze* is te Parijs aangekomen, en de heer *de Rovers*, die langen tijd de Kamer der Afgevaardigden gepresenteerd heeft, en nu als president van het Koninkrijk Gereguleerd is, heeft, zoo niet zeer, als zoodanig zijne demissie genomen.

De afgevaardigden hebben, naar men verzekert, 45,000,000 frank van de koning van *Berry* 6 miljoen frank schuldten ingelezen.

Volgens de gelooftste berichten zouden er, bij de gevechten van den 27den en 28sten, ongeveer 7000 man gesneuveld en gekerstent gevallen zijn.

De algemeene loep hier het gerucht, dat de Generaal *Mina* woude zijn soldaat bevindt, met zijne broeders in het ongeluk, maatregelen beraamt, ten einde den standaard der vrijheid ook in

Spanje te planten. Hij zou reeds eene kleine magt daartoe verzameld hebben.

— Van Montauban wordt gemeld, dat de leden der Evangelische Luthersche Gemeente, welke aldaar zeer sterk zijn moet, op den 3den Aug., bij gelegenheid van eenige binnen die stad ontstane onlusten, gevaarlijk bedreigd zijn geworden, en ten gevolge daarvan, naar Montauban gevlugt waren. Bij het doorkomen van den post van den 4den, was echter aldaar alles weder rustig. De ommestreden bleven insgelijks vreedzaam; in de geheele Vendee was alles stil; overal werd de nationale garde georganiseerd.

van den 10den Aug.

Heden zijn de Pairs vergaderd geweest, om persoonlijk den eed op het nieuwe Charter af te leggen. Daartoe was echter een afschrift van de notulen van de koninklijke zitting van gisteren. Dit afschrift met inkomende, is de vergadering gescheiden. Een der door *Karel X.* laatstelijk benoemde Pairs, de heer *Dambrey*, heeft, in deze zitting, verklaard, liever van zijn paarschap te willen afzien; dan een onderwerp van twist tusschen de Kamer en het land te worden. De leien en het koninklijk wapenschild waren nog op het bureau en op de draperien. Sommige Pairs hadden zelfs nog het met de lelie-bloemen bezaide costuum aan. Daar waren 120 Pairs tegenwoordig, waaronder de hertogen van *Chartres* en van *Nemours* in het uniform van hun regiment.

Ook de Afgevaardigden zijn heden vergaderd geweest, maar ook daar was het formulier van den eed niet in gebruik. Intusschen heeft de vergadering zich nog met de verificatie van eene volmagten bezig gehouden. De banken ter linker en van het centrum waren zeer vol; die ter regter volkomen ledig. Eenige afgevaardigden van die zijde, als de burggraaf *de Casteljac*, de heer *Polon* en de marquis *de Gordoue*, verklaard hebbende, dat zij het mandaat van hunne committenten aanvaard hebbende onder voorwaarden, die niet meer bestaan, hebben hunne demissie genomen.

De koning heeft deze vergadering bijgewoond en daarna een groot diner gegeven, waarop een aantal Pairs, afgevaardigden en door hunne maatschappelijke betrekkingen of bekwaamheden bekende burgers genodigd waren. Dit is eene volstrekte nieuwigheid, want tijdens *Karel X.* moest men van de familie of regerend vorst zijn, om zich aan den koninklijken dinen te mogen plaatsen. Na den maaltijd, heeft de koning zich herhaalde keren op het terras vertoond, den heer *Casimir Perrier* van den arm houdende, met welken hij lang gepraat heeft.

De nieuwe koning heeft zich bedacht, en den naam van *Louis-Philippus Ier.* aangenomen; immers zoo luiden de notulen, die hij het afdrucken der nieuwspapieren, van de koninklijke drukkerij aan dezelve gezonden zijn.

— *Karel X.* reist met zeer kleine dagreizen. Hij schijnt ongesteld te zijn. Op den 10den bevond de familie zich te Argentan. Gedurende de reis zijn twee gades-du-corps, uit welke de koning is onbekend, door de boeren dood geslagen. Het eskortie vermindert dagelijks, aangezien de opperofficieren, welke het escorte verzellen, zich onder allerlei voorwendsels verwijderen. Alleen de hertog van Luxemburg heeft besloten, den koning naar Cherbourg, en, zoo noodig, verder te vergezellen. De commissarissen worden van de familie zeer verwijderd gehouden. Het gerucht, dat drie derzelve onder weg vermoord zouden zijn, is volstrekt lozenachtig; want heden zijn er twee van allen in de hoofdstad aangekomen. Deze berichten melden, dat de koning besloten heeft, om zijne reis te bespoedigen.

Opgemelde vorst heeft kennis doen geven, dat hij eene som van acht en een halve millioen in een der kelders van het Tuilerien had nedergelagd. De minister van Financiën heeft dezelve naar de schatkist doen brengen.

De hertog van *Chartres* zal den titel van kroonprins aannemen. De koning van Engeland geschiedt, en den de overblijfselen van den gevangene de St. Hellda gevangene, welke onder eene ter zijner ziele op te nemen kolom op het plein Vendôme zullen worden geplaatst.

— In de Vendee, en vooral in de ommestreden van *Blanc*, waar eenige dolzinnigen het volk tot opstand wilden aanzetten, daartoe de klokken geluid hadden, is alles stil gebleven. De mand heeft zijnen arbeid verlaten, om zich in de burgerlijke krijg te mengen.

— De ambassadeurs verklaren, dat zij Parijs niet zullen verlaten. Men denkt echter niet, dat zij hunne ministerieel-brieven zullen bekomen voor dat ons gouvernement ten volken geconstitueerd is, en dat de kabinetten enige notie gemissie zullen hebben.

om dezelve wederzijdsche oogmerken te polsen. Maar daar is geen de minste schijn van vijandelijke gezindheden.

De fransche brievenpost, die, den 2den dezer, van Bayonne verrokken was, is, door de Spaansche regering, te Linn, aangehouden. Brieven en pakketten zijn geopend geworden; men heeft de zoodanigen, welke over geene politieke zaken handelden, laten doorgaan; de overige zijn, bij expresse, aan het Spaansch gouvernement opgezonden.

De berigten van Algiers zijn gunstig: orde en rust herstellen zich dagelijks meer en meer; dagelijks worden er schatten gevonden, gedurende eenwen aksaar op een gestapeld. Daar bijna alle de Dajja hupne, postullere schatkamers hadden en doorhands door hun volk vermoord werden, is het meer dan waarschijnlijk, dat niet een hanner geweten heeft hoe rijk hij was.

Mengelingen.

W A A K T

Sedert een jaar hebben wij onze landgenooten bestendig toegeroepen: *sijf op uwe hoede*. Waar! Maar, hoezeer wij ons ook beijerden, om nadenken en, wij verboemen dit niet, bezorgdheid in de gemoederen te, verwekken, slechts bij zeer weinigen mochten wij dit doel tot heden bereiken: onverklaarbare blindheid, verregaande onverschilligheid bleven heerschende; nergens bijna zag men het gevaar.

Zal deze staat van doodelijke gerustheid alsnog voortduren? Zal, nu de geest des oproers andermaal in een naburig rijk het wettig gezag van den troon gebist heeft, en een stroom van verderfelijke leestafels op nieuw dreigt de wereld te overstroomen, zal ook thans nog ons wameepend toeroepen: waakt, laat n niet op nieuw door het schijnschoon van ijdel en woordenklank verleiden en medelopen; verstrekt geenen ingang vinden? Om verhoede dit vreeslich, hoe duister is striet de toekomst!

Geenzins willen wij de verdedigers der ordonnantien van 25 Juli optreden. Neen; hoe men ook ovet de aanleidende oorzaken dezer ordonnantien moge denken, zoolang de koning van Frankrijk verklaarde te regeren volgens het Charter waren zij, voor zo ver die, en de verhoudingen aangaan, eene verklaaring van de grondbeginselen van dit Charter, en, wat die op de dagbladen betreft, geene gestrengte betoengeling der misdrijven, door middel van de drukpers begaan, maar een willekeurige eigendomsroof; kortom, eene daad van geweld. — Hoe veel waarheid echter bevatte het rapport der ministers, hetwelk deze ordonnantien begeleidde. Op welk een wijze is daarin voorgedragen, hoe zich al te dikwerf, kwaadgezinde dagbladschrijvers tusschen de Natie en den Troon plaatsen, en de goede gemeenschap, de geest van wederzijdsch vertrouwen, onderscheppen. Hoe diep betreunenswaardig, dat men een onwaardbaar voorrecht, door kwaadaardig misbruik, tot zulke allzins gegronde klagen kan aanleiding geven; want het is eene zekere waarheid, dat, bij zulk eene gesteldheid van zaken, geene wederkerige liefde kan plaats grijpen.

Daarom beklagen wij den koning, die het slagtoffer werd van verpande en dwangraadslieden, mogelijk wel dat van de list zijner vijanden. Want, al ware dit nu niet gebeurd, zouden de zedde toneelen niet vroeger of later plaats hebben gehad? Immers, laat ons zonder partijdigheid oordeelen, wat had tot heden het gehaatte Ministerie aan Frankrijk voor kwaad gedaan? Had de koning, sedert dien tijd geen regt? Maar, toen hij van zijn grondwettig regt gebruik maakte en dit ministerie benoemde, werd de publieke meening door hem opgezet, voornamelijk door de dagbladen, en zulke gruwelijke misdrijven, die op datgene, wat de ministers waarschijnlijk later zouden doen. — Was dit wettig?

De Kamer der Afgevaardigden komt daarop bij elkander; nog had het noodlottige ministerie door geene enkele daad het onrecht der Natie, op zich geladen, en ook deze zoogenamde kern des volks bouwt op denzelfden schijngrond voort; men vermette in deze Kamer, om, in een hoegst onwettig oordeel, den koning, die tegenover hen kenbaar te maken, ja, openlijk komt men er voor, dat, door weigering van fondsen, de koning tot de daarstelling van een ander ministerie zou worden gedwongen. Was dit wettig; of was het niet te eerder inbreuk op des konings grondwettig regt? — De koning, gebiindt daarop eene kamer, zamen te stellen, die, tot overbiddelijken tegenstand hebben konden, omdat hij, door de wet, dat met zulke menschen niet in handelen viel en hij alsoo onnodige toneelen van ergermeent en wilde voorkomen: eene andere kamer wordt zamen gesteld, die het gemaakt aan kuipery en list, om al de onderleke-

paars van het beruchte adres te doen herkiezen. Waar bleef nu des konings regt? Waar het evenwigt tusschen de magt des konings, en den invloed van het Volk? — Ter nuantvernoed nu brengen verkeerde raadlieden den gedwarsboonden en verpanden Monarch tot een zoogenamden *coup d'etat*, of de ontvoering is in al hare kracht daar, niet als een valls oproer, door een ongenblikkelijk iets geboren, maar als een wel overleed, te voren heraad, getegeld plan, dat op verschillende plaatsen te gelijk in werking kon worden gebracht. — Is dit toeval? — Geenzins. De ordonnancien van 25 Juli hebben thans tot dekonstantal verstrekt, om de *Bourbons* van den Troon te stooten; sprak deze ordonnancien zou later wel eenig ander voorval tot hetzelfde doeleinde geleid hebben. — Want heeft, in constitutionele staten, de Natie het regt, om zich tegen daden van oppermagtige willekeur te verzetten, zij heeft daarom nog geenzins het regt, hanczantigen vorst de kroon te ontvoeren; zij had ten minsten voor het regt, zoo lang zij verbied, hoos het Charter trachtende, om de *Bourbons* *erfelijke* troonopvolging te veronderstellen, de koning te doen loeten.

De koning kan geen *kruand* doen; dit, zegt men, is het beginsel der nieuwere staatkunde; en van daar dat aanspraak op verantwoordelijkheid der ministers. — Maar deze bestend in Frankrijk; en waar is nu de zoo heeg geprezen onafhankelijkheid der verantwoordelijkheid, die de *onschenbaarheid* der koningen waarborgt? — Neen, bedriegen wij ons niet. — Het afbrekend, alles ondermijnende beginsel, dat, sedert lang reeds, en te alle tijden en meer, Staten en Maatschappijen ondermijnt; wil geene bestendigheid; nieuwigheid is het element, waarin dit beginsel leeft; en dat deze veranderlijkheid uitwerkt op het arken, geene gezag, dat van het oogenblik. — Hoe zoekt men dan bestendigheid; wat dit beginsel heerschende is. — Neen, immer voortdurende worden en onrust, onderling wantrouwen, dit zijn daarvan de noodzakelijke en onafscheidelijke gevolgen. — Hij, welke het beste ziet naar die heerschende en gebiedende neiging, weet te weeten, hoe een korten tijd de afgod; rijk hij eenigzins daarvan af, of wera den er nieuwere denkbeelden geboren, waarmede hij zich niet kan delijf vereenigd, dan is hij even sededig slagtoffer. — De omstandigheden in Frankrijk verscheen ook nu nog te gunstige omstandigheden; de hertog van Orleans heeft die machtigheid aanvaard; maar hoe zelen zullen in uwa hart niet heb opnoeg te zegen van den generaal *Duboung* hebben angstamb: in Frankrijk het de gevolgen, wanneer gij eenen wil niet, idet? — In des volen uwe tegen zija hiernaede, nog niet eenants vreden of verlangen naar allegezegedsten *republikeinschen* ja mogelijk wel den *republikeinschen* tijd, met geheel deszelfs nasleep, terug. — Ma die heet dat de zegepraal van *liberals* beginsels! — In hove; zult uwan, ravira.

Neen, bedriegen wij ons niet. Toen de vroegere *Bransche* ontrenteling, gruweliker nagedachtenis, uitbrak, len; de *nationale* conventie een dam wilde stellen aan grove misdrijven van verschillenden aard, had ook niemand de gedachte, dat deze later in een kannibalen-ras zou ontaarden. — Vrijheid, gelijkheid, godeschorschap waren heelijke waarden, die zich, als zoo vele natuurlijke regten van den mensch, gelijk een looppend water, ook elders verspreidden; maar dats werden deze oopenblikken in gade bij goocheling betaald. — Gedenk er aan; had gij niet, om wanne de woorden *Vrijheid*, enz., u ondermaat aangesaam en welhuidend, ja de ooren klinken, gedenk dan tevens aan de roede, lofsen die, met deze leus in den mond, uw land als uitendingsaan te men overstromenden; gedenk aan die geheel bijzondere soort van vrijheid en gelijkheid, welke voor dit athenaer tijde het thans niet was. — Vor ons van ons die tuimelgeest, aan welke gelygen wij nog lijden. — Ook onder ons zijn nog zeer vele *overvloedige* vrijheidsvrienden; maar de alleen ware vrijheid is die, welke ons land nu sedert meer dan zestien jaren, *overvloedige* mate heeft genoten, die vrijheid, welke onze *Grondwet* in 1801 orstehuis ons verzekeren. — Niet daar heest de *Vrijheid*, waar loofdigheid alle teugels atwerpt, maar daar, waar eia het rustend en rustige bezit heeft zijner regten en vrijheden. — In te hant door het schijnschoon van ijdel en woordenklank, als hiernaede, maar **W A A K T!**

LETTERKUNDIG BERIGT.

Het Heidsche Bosch, of het gestolen Land, door C. BOK, te Amsterdam, bij J. van Kesteren, 1829 288 bladz. in 8; de prijs 1 fl. 20. In een onzer noordelijke dorpen, niet verre van het strand, wa-

wijderd, heugt zich eene bende landloopers of zorghaasde Heidenen op. Een zekere Rotzomouan, de slechtste onder vele slechten, is hun hoofd. Even zeer als deze zich door woestheid en vreedheid doet kennen, onderscheidt zijn zoon Kous zich door zachtheid en braafheid, waardoor hij zelfs in de gunst der aanzienlijkste dorpsbewoners deelt. Met gezond verstand en juiste oordeel van dezen, vijftienjarige jongeling openbaren zich onder anderen ook in zijne denkbeelden omdie godsdienst, waarin hij, onder de leiding zijner doop-vrienden, heelderder begrepen bekomt. Het gevolg daarvan is de ontvlugting van Kous uit het Heidensche Bosch, de gewone verblijfplaats dezer horde, Rotzomouan, den ontvlugten knaap terug eischende, wordt niet nog eenige andere Heidenen gevangen genomen, juist in een oogenblik, dat er meer dan vermoeden bestaat, dat Kous niet de zoon van het Heidensch opperhoofd, maar een reeds voor vele jaren gestolen kind is.

Dit vermoeden verkrijgt niet alleen eene volkomene bevestiging, maar de ontdekking is deds te gankeligen, daar de jongeling de kleinzoon is van eenen man, den stam der familie Dorvan (dezelfde, waarin Kous als kind bestond werd) groote verplichtingen heeft. De Heidenen worden uit de landstreek verdreven, en Kous treedt na dat zijne opvoeding voltooid is, met JANSIE DURMAN in het huwelijk en leeft daarin zoo gelukkig als in een Roman, zomogelijk is. Het zal wel niet beheeren gezegd te worden, dat Kous en Jansie elkanen reeds lang voer den heerlijke ontknopping hartelijk lief hadden.

Dit is de omtrek, welchen de heer Box, reeds door onderscheidene Romans of verhalen niet ongunstig hierte lande bekend, onder den opgegeven titel, nader ontwikkelt heeft. Onzes inziens had de schrijver beter gedaan, slechts de eerste helft van den titel te behouden, de ontknopping ware dan verrassender geweest, terwijl het nu, reeds bij den aanvang der geschiedenis, blijkt, dat de voorgewende zoon van Rotzomouan, niemand anders dan het gestolen kind is. Wij zijn niet wel in zoo verre met den heer Box eens, dat men den lezer niet zo lang na de eerste vermoedelijke ontknopping moet laten wisselen, maar een te spoedig gesen, hier ontknopping, wij een, zoo al niet grooter, dan toch zeker een groot gebrek in den Roman.

Ongewens hebben wij dit boek niet zeer veel gendogen. Het ontbrekt den schrijver noch aan rijkdom van onderwerpen, noch aan gemakelijkheid van uitdrukking, en de taal is niet geheel juist. Uitdrukkingen gelijk die op bl. 1. (opelblad dat dan het kover dringt), en bl. 220 (zied loos lijkje) zie de werken van den heer B. zeldzaam en hinderen op zeker de meeste romanlezers en lezeressen niet.

Afgransing van karakter, van ernst en boert, van mannelijke reet hollandsche geaandheid, en vertijfde sentimenteelheid, van zuiver, natuurlijk gevoel en gekinstelde aandoeningen, maken dezen Roman tot eene aangename lectuur, welke men ongaarne uit de handen legt. Indien de schildering van enkele toneelen den lezer niet ongemak doet, het geheel is alleszins geschikt, om de lachspieren in beweging te brengen, en hoe onwaarschijnlijk ook het liedje:

Mijn lieve Veteran, alles is weg,
in dien tijd aangeheven, moge klaken, mist het toch deszelfs doel niet. De mededeelingen van sommige bijzondere gebruiken der Heidenen zijn niet zeer talrijk, en, zoo ver wij dezelve van elders kennen, ook niet altemaanmerkelyk. Hetzelve is geschreven in den hollandschen taal, en is, naar de gewoone manier der Fransche, heeft, ons inzicht bevestigend, dat het niet een van de heidenen is.

De heer Box ga voort met zijne voortbrengselen meer en meer te beschaven en te verbeteren, ten einde ons ook, in dit gedeelte der letterkunde van vreemde afhankelijk te maken. Als onspronkelijke nederlandsch Romanschrijver verdient zijn ed. alle aanmoediging, terwijl het hem niet aan talenten ontbrekt, om steeds in het door Zed. gekozen vak te gaen te leven.

DER NEDERLANDSE PRIJZEN DER 2de KLASSE, VAN DE BOEKEN
 Der Neden. Middel Tarwe. f 9, 58
 Hetzelve dito Rogge. - 5, 89
 Hetzelve dito Boekweit. - 6, 60
 Een groot maatlood, van een pond Nederl. - 0, 14

Een lucht Tarwe-brood, van een pond Nederl. f 22, 22
 Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl. f 26
 Een Nederl. pond Paalven-Meek. f 28
 Een dito pond Boekweitemeek. f 28
 Een dito pond Boter. f 28

ADVERTENTIE
 Heden overleed, op den huize Bouvigne, onder Ginneken, de WelEdele Gestrenge Heer DIRK DANIEL VAN EUCHE, in den ouderdom van omtrent 42 jaren, in leven Lechtgenoot van vrouwe ELIZABETH GEEH. T. B. D. IJ. D. A. P. A. R. D. E. K. O. U. P. E. R.
 Dienende deze tot kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.
 Ginneken, den 3 Augustus 1830.

AMORTISATIE SINDICAAT. VERPACHTING.
 De Agent van het Domein te Breda zal, op Maandag den 25ten Augustus 1830, smorgens om 10 ure, ten Stadhuize van Breda, publiek verpachten:
 1. Het G. R. A. S. G. E. W. A. S. der fortificatien van Breda, in 24 percelen, zoo als die thans zijn verpacht, en zalke voor een termijn van 3 jaren, ingaande met het seizoen van 1831.
 2. De V. I. S. S. G. H. E. R. I. J. in de rivier de Ghentse Maak, voor een termijn van 6 jaren, ingaande met 14 Januarij 1831.
 3. De V. I. S. S. G. H. E. R. I. J. in de rivier de G. A. M. B. I. J. voor een termijn, en ingaande als voor.
 De konditien liggen ten kantore van den Agent van Breda, ter Nezing, te Breda, den 25 Julij 1830.
 De Agent voor de Staat, M. S. M. L. T. S.

AMORTISATIE SINDICAAT. AANBESTEDING.
 De Agent van het Domein te Breda zal, op Maandag den 23ten Augustus 1830, smorgens om tien ure, ten Stadhuize van Breda, aanbesteden:
 De leverantie en transport van S. T. R. A. A. B. en S. T. R. A. A. B. dars, het verrigten van S. E. L. T. en A. A. R. D. E. W. in de Lagen, Maest, en Uverphautsche Bosschen en onderhoogen taandjen, bresler, bij biljetten geschreven.
 De konditien liggen ten kantore van den Agent van Breda, mede bij de Plantandjen, en wien nadere informatien te bekomen, zijn.
 Breda, den 23 Julij 1830.
 De Agent voor de Staat, M. S. M. L. T. S.

AANBESTEDING.
 Burgemeester en Wethouders der stad Breda zullen, op Donnersdag den 19 Augustus 1830, des middags ten twaalf ure, ten huize aldaar, aan den minstdoende, in het openbaar, aanbesteden het doen van onderscheidene V. E. R. F. W. E. R. K. E. N. in de Stads-Gebouwen en verdere getimmeren.
 De Konditien van aanbesteding liggen dageliks, op de Zou- en Feestdagen, op de gewone uren, ten kantore van den Secretaris, en nader onderrigt is te bekomen van den Secretaris J. J. G. R. O. O. T. E. N. S.
 Breda den 5 Augustus 1830.
 De Burgemeester en Wethouders voornoemd.
 De Secretaris der Stad H. W. S. C. H. A. U. P. E. R. S.

Er worden gevraagd, zoo spoedig mogelijk, TWEE M. L. DEN, van goede getuigenisse voorzien, en wel de eene voor de ken, de Was, en het Werk, terwijl de andere een Kindermid, meest zijn, Brief van franco v. d. bij den Boekverkooper J. J. G. P. M. A. R. C. H. A. B. Bergen op 2000, ten kantore van den Agent van Breda, te Breda, den 19 Augustus 1830.
 I. M. L. N. E. L. L. E. N. O. T. G. E. V. A. L. L. E. N. I. N. D. E. B. A. R. B. A. R. I. S. C. H. E. R. O. E. S. T. A. T. E. N. A. L. G. I. E. R. S. enz. Naar het Italiaansch van den Ridder F. P. I. N. A. N. T. I. in twee deelen. a f 5, 80.
 II. H. U. G. O. D. E. G. R. O. O. T., uit zijne Lotgevallen en schriften beoordeeld door H. L. U. B. E. N., hoogleeraar in de Geschiedenis te Jena, a f 3, 00.
 III. D. E. K. A. T. A. K. O. M. B. E. N. (onderaardsche wipelen) te Napels, eene Geschiedenis uit onze tijden door F. J. A. E. O. D. S., hoogleeraar te Gotha, a f 1, 00.
 Bij F. S. T. E. R. K., Odes publiees en France dans l'annee 1815, relatives aux evenemens du 25 Juillet 1830, en un vant-propos. Par J. J. G. P. M. A. R. C. H. A. B. Prix 00, 25 ct.